

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Hetedik évfolyam.

42. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1909. október 13.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör-
és községi jegyzőknek egész évre 6 korona.
Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz,
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-
udvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az elő-
fizetési pénzek küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

272.

207—1909. alisp. sz.
713—1909. kgy. szám.

A községek határozatai a bábai állások szervezése és a bábai illetmények megállapítása tárgyában.

Véghatározat.

I. A vármegye törvényhatósági bizottsága a bábai állások szervezése és a bábai illetmények megállapítására vonatkozó községi képviselőtestületi határozatokat felülbírálván, azok részbeni jóváhagyása, részbeni megváltoztatása mellett kimondja, hogy az egész vármegye területén az 1908. évi XXXVIII. t.-cz. 27. §-ában jelzett módon és illetve minősítéssel a következő községek kötelesek külön-külön egy bábát alkalmazni:

1. Alsóboldogfalva 725 lakóssal,
2. Alsósófalva 1961 lakóssal,
3. Atyha 1538 lakóssal,
4. Bágy 548 lakóssal,
5. Bardóc 878 lakóssal,
6. Betfalva 518 lakóssal,
7. Bibarczfalva 794 lakóssal,
8. Bözöd 1226 lakóssal,
9. Bözödujfalu 731 lakóssal,
10. Csehétfalva 400 lakóssal,
11. Csekefalva 550 lakóssal,
12. Énlaka 695 lakóssal,
13. Erdőfüle 1337 lakóssal,
14. Erked 1334 lakóssal,
15. Etéd 1613 lakóssal,
16. Farkaslaka 1204 lakóssal,
17. Felsőrákos 1292 lakóssal,
18. Felsősófalva 2322 lakóssal,
19. Fenyéd 746 lakóssal,
20. Fiatfalva 894 lakóssal,
21. Firtosmartonos 592 lakóssal,
22. Gagy 589 lakóssal,
23. Homoródalmás 2217 lakóssal,

24. Homoródbene 882 lakóssal,
25. Homoróddaróc 1011 lakóssal,
26. Kápolnásfalu 1872 lakóssal,
27. Karácsonfalva 960 lakóssal,
28. Kecsetkisfalud 661 lakóssal,
29. Kénos 349 lakóssal,
30. Kisbaczon 677 lakóssal,
31. Kisgalambfalva 666 lakóssal,
32. Kissolymos 1075 lakóssal,
33. Körspatak 1229 lakóssal,
34. Küküllőkeményfalva 590 lakóssal,
35. Küsmőd 680 lakóssal,
36. Magyarhermány 1183 lakóssal,
37. Magvarzsákod 776 lakóssal,
38. Méréfalva 1386 lakóssal,
39. Nievesér 664 lakóssal,
40. Nagygalambfalva 1433 lakóssal,
41. Nagysolymos 1059 lakóssal,
42. Olasztelek 790 lakóssal,
43. Oroszhegy 2692 lakóssal,
44. Parajd 2370 lakóssal,
45. Petek 769 lakóssal,
46. Rava 813 lakóssal,
47. Rugonfalva 742 lakóssal,
48. Siklód 1574 lakóssal,
49. Székelyandrásfalva 496 lakóssal,
50. Székelyderzs 1349 lakóssal,
51. Székelykeresztur 3421 lakóssal,
52. Székelylengyelfalva 510 lakóssal,
53. Székelymuzsna 1017 lakóssal,
54. Székelyszáldobos 769 lakóssal,
55. Székelyszenterzsébet 1237 lakóssal,
56. Székelyvarság 1041 lakóssal,
57. Székelyzsombor 1210 lakóssal,
58. Szentdemeter 736 lakóssal,
59. Szolokma 643 lakóssal,
60. Tarcsafalva 342 lakóssal,
61. Tordátfalva 529 lakóssal,
62. Ujszékely 837 lakóssal és
63. Vargyas 1704 lakóssal.

A törvényhatósági bizottságnak azonban természetesen nincs kifogása az ellen, hogy a megyenyiben a fenti községek közül valamelyik jelenleg nem egy, hanem két vagy több bábát alkalmaz, ezt a jövőre nézve is megtegye.

II. A törvényhatósági bizottság továbbá az előterjesztett kérelmek részbeni teljesítése és részbeni elutasítása, illetve megváltoztatása mellett megengedi, hogy a következő községek az alábbi csoportosítás szerint közösen tartsanak egy bábát; ezen csoportokat az egész vármegyére kiterjedőleg a következőleg engedélyezi:

1. Oklánd lakhelylyel Oklánd 914 és Homoródújfalva 410, együtt 1324 lakóssal,
2. Városfalva lakhelylyel Városfalva 519 és Homoródjánosfalva 345, együtt 864 lakóssal,
3. Homoródszentpál lakhelylyel Homoródszentpál 776, Homoródszentpéter 278 és Recsenyéd 272, együtt 1326 lakóssal,
4. Homoródszentmárton lakhelylyel Homoródszentmárton 783 és Lókod 210, együtt 993 lakóssal,
5. Homoródkeményfalva lakhelylyel Homoródkeményfalva 452 és Abásfalva 491, együtt 943 lakóssal,
6. Gyepes lakhelylyel Gyepes 505 és Homoródtremete 296, együtt 801 lakóssal,
7. Telekfalva lakhelylyel Telekfalva 325 és Sándortelke 143, együtt 468 lakóssal,
8. Miklósfalva lakhelylyel Miklósfalva 271, Ábránfalva 99 és Homoródszentlászló 179, együtt 549 lakóssal,
9. Székelydália lakhelylyel Székelydália 633 és Ége 266, együtt 899 lakóssal,
10. Kányád lakhelylyel Kányád 433 és Jásfalva 106, együtt 539 lakóssal,
11. Siménfalva lakhelylyel Siménfalva 882 és Székelyszentmiklós 195, együtt 1077 lakóssal,
12. Nagykedde lakhelylyel Nagykedde 189 és Kiskedde 197, együtt 386 lakóssal,
13. Kobátfalva lakhelylyel Kobátfalva 497 és Kadács 403, együtt 900 lakóssal,
14. Székelyszentmihály lakhelylyel Székelyszentmihály 458 és Benczéd 341, együtt 799 lakóssal,
15. Szentábrahám lakhelylyel Szentábrahám 745 és Magyarandrásfalva 197, együtt 942 lakóssal,
16. Magyarhidegkut lakhelylyel Magyarhidegkut 443 és Székelyhidegkut 353, együtt 796 lakóssal,
17. Székelyvéczke lakhelylyel Székelyvéczke 898 és Székelyszállás 268, együtt 1166 lakóssal,
18. Bordos lakhelylyel Bordos 513 és Csöb 330, együtt 843 lakóssal,
19. Szederjes lakhelylyel Szederjes 512 és Magyarfelek 548, együtt 1060 lakóssal,
20. Farczád lakhelylyel Farczád 575 és Sükő 286, együtt 861 lakóssal,
21. Bikafalva lakhelylyel Bikafalva 375, Hodgya 444 és Óczfalva 275, együtt 1094 lakóssal,
22. Ülke lakhelylyel Ülke 600, Székelyfancsal 212 és Székelyszenttamás 208, együtt 1020 lakóssal,
23. Székelyszentkirály lakhelylyel Székelyszentkirály 965 és Tibód 120, együtt 1085 lakóssal,
24. Székelybetlenfalva lakhelylyel Székelybetlenfalva 865 és Kadicsfalva 539, együtt 1404 lakóssal,

25. Agyagfalva lakhelylyel Agyagfalva 906 és Mátisfalva 327, együtt 1233 lakóssal,

26. Székelymagyarós lakhelylyel Székelymagyarós 268 és Décsfalva 141, együtt 409 lakóssal,

27. Bögöz lakhelylyel Bögöz 1157 és Béia 375, együtt 1532 lakóssal,

28. Székelydobó lakhelylyel Székelydobó 759 és Vágás 685, együtt 1444 lakóssal,

29. Székelypálfalva lakhelylyel Székelypálfalva 582 és Firtosvárálja 307, együtt 889 lakóssal,

30. Szentlélek lakhelylyel Szentlélek 623 és Bogárfalva 374, együtt 997 lakóssal és

31. Árvátfalva lakhelylyel Árvátfalva 307, Felsőboldogfalva 486 és Patakfalva 383, együtt 1176 lakóssal.

III. A törvényhatósági bizottság továbbá kötelezi az idézett t.-cz. 27. § a alapján

1. Korond községet 2 (kettő) községi bába alkalmazására,

2. Lövete községet 2 (kettő) községi bába tartására,

3. Szentegyházásfalva községet 2 (kettő) bába alkalmazására és

4. Zetelaka községet 3 (három) községi bába alkalmazására.

IV. Indokolás jelen határozat I., II. és III. pontjaihoz.

A törvényhatósági bizottság jelen határozat I., II. és III. pontjait legnagyobb részben a községi képviselőtestületi határozatok jóváhagyásával hozta meg s illetve a bába tartásra kötelezett községek és csoportok megállapításánál a községi képviselőtestületi határozatokat a lehetőségig figyelembe vette.

E mellett azonban figyelembe kellett vegye a bizottság egyfelől némely község különleges helyzetét, földrajzi fekvését, másfelől, különösen a csoportosítás tekintetében, az 1908. évi XXXVIII. t.-cz. azon rendelkezéseit, melyek szerint

1. lehetőleg csak két község csoportosítható,

2. a csoportosítható községek egymástól legfőbb két kilométer távolságra legyenek,

3. a csoportosított községek együttes létszáma az 1600 lelket felül nem haladhatja.

A törvényhatósági bizottság figyelembe vette mindenekelőtt azt, hogy a bábái állások szervezésénél főirányadó szempont a lélekszám; a közegészségügy és a közérdek megkövetelik, hogy megfelelő számú lakósságnak külön bábája legyen. Tehát nemcsak a fentebb 3. pont alatt jelzett törvényes rendelkezésnél fogva, hanem a most elősorolt indokoknál fogva is a törvényhatósági bizottság elutasítani s illetve mellőzni volt kénytelen minden oly kérelmet, mely két vagy több község akkénti csoportosítását óhajtotta, hogy a csoport együttes lélekszáma az 1600 lelket meghaladta volna.

Ezek a szempontok és az ezekből előállott kényszerhelyzet kényszerítette a törvényhatóságot a 27. csoport megalakítására.

Székelydobó, Vágás és Béia községek együtt-

tes lakossága ugyanis az 1600 lelket meghaladja; ebből a három községből tehát egy csoportot alakítani, s illetve a csoportosításra az engedélyt megadni nem lehet.

Béta magában véve egy bábát el nem tartat és így kénytelenek voltunk ezen községet Bögöz községhez csatolni, noha Bögöz község külön szülészno tartását óhajtotta és noha a törvényhatósági bizottság is a közérdek elveivel inkább összegegyeztethetőnek tartja azt, ha a község külön bábát tart.

Egyébként ez a csoportosítás számba vehető hátránynyal nem jár, egyik községre sem; a baba lakhegye ugyanis Bögözben lesz, Bétát tekintve pedig a távolság Székelydobótól és Bögöztől majdnem egyforma, sőt Bögöztől jobb az ut s így a Bögözzel való csoportosítás még előnyösebb, mint lett volna a Székelydobó és Vágással való csoportosítás.

Azt a rendelkezést, hogy csak két község szövetkezzék, a törvényhatósági bizottság lehetőleg betartotta; mindazonáltal őt esetben kénytelen volt mégis 3—3 község csoportosítását megengedni.

Ezen engedélyezésnél figyelembe vette a törvényhatósági bizottság azt, hogy

1. Homoródszentpál, Homoródszentpéter és Recsenyéd községek együttes lakossága csakis 1296; ezen községek egymástól való távolsága kicsi és a két oldalon fekvő községek közül sem Homoródszentpéter, sem Recsenyéd község külön bábát nem tarthatott volna;

2. Miklósfalva, Ábránfalva és Homoródszentlászló egymáshoz szintén közel fekszenek, lakosságuk együttesen csak 549 lelket tesz ki és ezen községek egyike sem tarthatott volna önállóan bábát;

3. Bikafalva, Hodgya és Óczfalva együttes lakossága szintén csak 1094; a középen fekvő Bikafalvától a másik két község közel fekszik;

4. ugyanez az eset forog fenn Ülke, Székelyszenttamás és Székelyfancsal községeknél, melyeknek együttes lélekszáma 1020 és melyek közül a két oldalon fekvő Székelyszenttamás és Székelyfancsal külön bábát nem alkalmazhatott volna;

5. végül Árvátfalvától a két oldalt levő Felsőboldogfalva és Patakfalva szintén közel fekszenek és lakosságuk együttes száma csak 1176.

Ezen öt csoport mindegyike olyan, hogy inkább egy szétszakadozott nagyobb községnek tekinthető, a melyeknek megalakítása a közérdek szempontjából megengedhető volt.

Azon követelményt, hogy a községek csak 2 kilométer távolságra legyenek egymástól, a törvényhatósági bizottság szintén a lehetőségig betartotta.

A csoportoknál egyébként a távolságok a következők:

1. Oklánd és Homoródujfalu között 2-19 km.,
2. Városfalva és Homoródjánosfalva között 2-32 km.,
3. Homoródszentpál és Homoródszentpéter

között 2-07 klm. és Homoródszentpál és Recsenyéd között 1-72 klm.,

4. Homoródszentmárton és Lókod között 2-67 klm.,

5. Homoródkeményfalva és Abásfalva között 1-48 klm.,

6. Gyepes és Homoródremete között 4-13 klm.,

7. Telekfalva és Sándortelke között 1-15 klm.,

8. Miklósfalva Ábránfalva között 3-50 klm.,

továbbá Miklósfalva és Homoródszentlászló között 1-96 klm.,

9. Székelydála és Ége között 2-24 klm.,

10. Kányád és Jásfalva között 1-06 klm.,

11. Siménfalva és Székelyszentmiklós között 1-71 klm.,

12. Nagykede és Kiskede között 1-40 klm.,

13. Kobátfalva és Kadács között 1-20 klm.,

14. Székelyszentmihály és Benczéd között 1-40 klm.,

15. Szentábrahám és Magyarandrásfalva között 1-77 klm.,

16. Magyarhidegkut és Székelyhidegkut között 0-78 klm.,

17. Székelyvéczke és Székelyszállás között 2-80 klm.,

18. Bordos és Csöb között 2-93 klm.,

19. Szederjes és Magyarfelek között 2-50 klm.,

20. Farczád és Sükő között 3-30 klm.,

21. Bikafalva és Hodgya között 2-26 klm.,

továbbá Bikafalva és Óczfalva között 1-54 klm.,

22. Ülke és Székelyfancsal között 2-75 klm.,

továbbá Ülke és Székelyszenttamás között 1-78 klm.,

23. Székelyszentkirály és Tibód között 2-56 klm.,

24. Székelybetlenfalva és Kadicsfalva között 0-42 klm.,

25. Agyagfalva és Mátisfalva között 2-10 klm.,

26. Székelymagyarós és Décsfalva között 2-07 klm.,

27. Bögöz és Béta között 3-75 klm.,

28. Székelydobó és Vágás között 2-42 klm.,

29. Székelypálfalva és Firtosvára között 4-13 klm.,

30. Szentlélek és Bogárfalva között 1-18 klm.,

31. Árvátfalva és Felsőboldogfalva között 2-05 klm., továbbá Árvátfalva és Patakfalva között 1-78 klm.,

Már most igaz ugyan, hogy a fentti távolsági kimutatás szerint a csoportok mintegy felénél a távolság két kilométernél többet tüntet fel, mindazonáltal ezen községek csoportosítását engedélyezni kellett elsősorban azért, mert a minden csoportban lévő egy vagy két kis község önállóan bábát alkalmazni a község kicsinysege és a nép szegénysége miatt nem tud, továbbá azért, mert az ily nagyon kis községben baba is alig jelentkeznék és így előállhatna az a veszély, hogy a község minden baba és a szülönök szülésznoi segély nélkül maradnának; engedélyezni kellett azonban a következő okoknál fogva is.

Fentti távolságok a kereskedelemügyi miniszter által kiadott hivatalos távolsági térkép alapján számítottak ki. Vagyis a távolságok rendszer-

rint a község közepétől a község közepéig, vagy a két község község háza között terjedő távolságot tüntetik ki.

Már most figyelemmel kell legyünk az itteni építkezésekre is. A községek kevés kivétellel mind hosszában épültek, egy irányban, úgy hogy sok községnek csak egyetlen egy utcája van. Megtörténik akárhányszor az, hogy noha a községnek kevés lakossága van, a község közepétől az egyik vagy másik végéig terjedő távolság egy kilométernél is néha jóval többet tesz ki. A két község közötti távolság, az egyik község végétől a másik község elejéig a távolság valójában rendszerint nem a fenti távolság, hanem $1\frac{1}{2}$ klm., 1 klm., $\frac{1}{2}$ klm., sőt néha még ennél is kevesebb.

A fentebbi 28. pont szerint például Székelydobó és Vágás között 2-42 klm. van kitüntetve, holott valójában a két község között semmi távolság nincs, mert a két község teljesen összeépült, pedig egyik község sem népes.

A 22. pont szerint Ülke és Székelyfancsal között 2-75 klm. távolság van, holott valójában egy fél kilométernél alig valamivel nagyobb távolság van.

És ez áll többé kevésbé valamennyi csoportra nézve.

Ezt a körülményt csak akkor nem lett volna szabad figyelembe venni, ha a községek népesek volnának; ez az eset azonban sajnos, nem főrög fenn.

Ezeket a körülményeket figyelembe véve, a törvényhatósági bizottság a törvény rendelkezését tényleg a lehetőségig betartotta.

Csupán a 6., 20. és 29. pontok alatti csoportosítások engedélyezését kell még megindokoljuk, mert ezeknél a távolság nagyobb: 4-13 klm., 3-39 klm. és illetve 4-13 klm.

Mind a háromnál az az eset van, hogy egy-egy község és pedig Homoródremete, Sükő és Firtosváralja teljesen elszigetelt, félreeső kis községek, a melyek sem önmagukra bábát nem alkalmazhatnak, sem más községgel nem egyesíthetők. Így kénytelenek voltunk megengedni, hogy ezek a hozzájuk legközelebb eső községekkel szövetkezzenek.

A Bögöz és Béta csoportosítását fentebb megindokoltuk és itt még csak arra mutatunk rá, hogy a két község között kitüntetett távolságból mintegy 1-60 klm. Bögöz község belterületére esik.

Ezekután áttérünk arra, hogy a határozat hozatalánál egyes községek határozatait miért nem hagyhattuk jóvá, s illetve egyes községek kérelmeit miért nem teljesíthettük.

Székelyvéczke, Homoródszentmárton, Székelyszentmihály és Oklánd községek határozataikban azt mondták ki, hogy önállóan külön községi bábát tartanak.

Bármennyire méltányolja is a törvényhatósági bizottság ezen községeknek óhajait, így még sem hagyhatta jóvá a határozatokat, mert figyelemmel kellett lennie Székelyszállás, Lókod, Benczéd és Homoródújfalú községekre is, a melyek kifejezetten kérték, miszerint Székelyvéczkével,

illetve Homoródszentmártonnal, illetve Székelyszentmihályal és illetve Oklánddal csoportosítsassanak.

Ezen kéréseket nem teljesítettük volna, ha a kérdés megoldására más mód kínálkozik. Mind a négy község azonban kicsi, önállóan bába alkalmazására nem képes és Székelyszállás czélszerűen csakis Székelyvéczkével csoportosítható, Lókod pedig egészen félreesik, elszigetelten fekszik és sehová sem osztható be, csakis Homoródszentmártonhoz, Benczéd pedig Székelyszentmihályal már majdnem össze van építve. Így a községek határozatait megfelelően megváltoztatni és a négy-nygy községből négy csoportot alakítani kellett annál is inkább, mert ez egyébként Homoródszentmártonra, Székelyvéczkére, Székelyszentmihályra és Oklándra nézve nem is hátrányos.

Szentdemeter és Rava községek azt határozták, hogy Bordossal együtt képeznek egy bábai kört. Ezeket a határozatokat nem lehetett jóváhagyni, mert teljesen törvényellenesek.

A három község együttesen ugyanis 2062 lelket számlál, tehát ezért sem alkalmazhatnak közösen egy bábát; de ezenfelül Rava Bordostól 7-07 klm., Szentdemeter pedig Bordostól 3-31 klm. távolságra esik és egyik község sem olyan kicsi, hogy ez okból a távolságot figyelmen kívül hagyni lehetett volna.

Minthogy pedig Rava és Szentdemeter más községgel sem csoportosíthatók, ezért a községi határozatok megváltoztatásával mind a két községet külön bába alkalmazására kellett kötelezni.

Bordos községnek pedig Csöb községgel való csoportosítását engedjük meg. Csöb ugyan az eddigi véczkei körben óhaját megmaradni, ez azonban keresztülvihetetlen már csak azért is, mert Csöb Székelyvéczkétől 7-52 klm. távolságra fekszik, vagyis oly távolságra, a milyennel bábai kört alakítani nem lehet.

Erdőfüle, Olasztelek és Bardócz községek határozataikban azt jelentették ki, hogy községi bábái állást nem szerveznek.

De mert erre a törvény értelmében kötelezve vannak és mert sem egymással, sem más községgel a törvény alapján nem csoportosíthatók, a határozatok megváltoztatásával mindhárom községet külön bába tartására kellett kötelezni.

Medesér és Kadács azt határozta, hogy Siménfalvával alkalmaznak egy bábát.

Ezeket a határozatokat sem lehetett jóváhagyni, mert Székelyszentmiklóson kívül a három községnek népessége 1600-on felül van, továbbá mert Siménfalvától Medesér 4-33 klm., Kadács pedig 3-44 klm. távolságra fekszik. És mert Medesér Tordátfalvával sem csoportosítható czélszerűen, külön bába tartására kellett kötelezni. Kadácsot pedig czélszerűségi okokból, valamint Kobátfalva község kérelme folytán is utóbbi községgel csoportosítottuk.

Farczád, Hodgya, Sükő és Székelylengyel-falva községek a tarzádi körjegyző útján kérték, hogy mind a négyen egy bábát alkalmazhassanak. Ezt a kérést nem teljesíthettük, mert a la-

kósság itt is 1600-on felül volna, de azonkívül a távolság is Farczádtól Székelylengyelváig mezei uton 385 klm., Hodgyáig 290 klm.

Csupán Sükőnek és Farczádnak csoportosítását engedték meg a fentebb jelzett okokból.

Ábránfalva, Homoródszentlászló, Miklósfalva és Sándortelke községek azon kéréseit, hogy közösen alkalmazhassanak egy bábát, szintén nem teljesíthették, mert habár a négy község együttes lélekszáma az ezeret sem éri el, mindazonáltal figyelembe kellett veyük, hogy négy község csoportosítása már nehezebben vihető keresztül, továbbá, hogy Sándortelke távolsága Ábránfalvától 475 klm. és Miklósfalvától 5 klm., végül, hogy Sándortelke Telekfalvával célszerűen csoportosítható, a mit ez okból, valamint Telekfalva kérelme folytán teljesítettünk is. Ábránfalvát, Homoródszentlászlót és Miklósfalvát azonban együtt hagytuk.

Kányádnak kérését csak annyiban teljesítettük, hogy a Jásfalvával való szövetkezést megengedték; a kérést azonban azon részében, melylyel a Miklósfalvával való szövetkezést is kéri, elutasítanunk kellett, mert Kányád Miklósfalvától 436 klm. távolságra fekszik és mert más községek érdekeire is tekintettel kell lennünk. Miklósfalva egyébként a Kányáddal való szövetkezést nem is kérte.

Kecsetkisfalud és Nyikómalomfalva községeket helyzetüknél és népességüknél fogva szintén nem lehetett csoportosítani.

Egyebekben a községek határozatainak ide tartozó részeit a fentiek szerint jóváhagytuk és óhajtaikat a lehetőségig teljesítettük.

Végül két-két bába alkalmazására kellett köteleznünk Korond községet, mert népes és nagy határa van, Lövéte községet ugyanezen okból, Szentegyházásfalva községet ugyanezen okból és ezenkívül még azért is, mert a közeli Szentkeresztbánya is valószínűleg a Szentegyházásfaluban lakó bábákat fogja igénybe venni és nem a távoli Lövétén lakó bábákat.

Zetelaka községet pedig három bába tartására köteleztük, nemcsak azért, mert népessége, most már az 5000-et megközelíti, hanem legfőképpen azért, mert távoli és népes telepei, tanyái vannak és a beérkezett jelentések szerint a telepeken előforduló szülési eseteknél igen gyakran nem segédkeznek bábák, épen a bábák kicsiny létszáma miatt.

Lövéte, Szentegyházásfalva és Korond községek most is alkalmaznak két-két bábát, ez a kötelezés tehát csakis a jövőre való tekintettel mondatott ki.

Egyébiránt a törvényhatósági bizottság ez idő szerint csak azokat a községeket kötelezte több bába tartására, a melyekben több bába működése feltétlenül szükséges és a melyekben nincs remény arra, hogy okleveles magánbábák állandóan letelepedjenek.

Epen ezen utóbbi okból nem mondtuk ki kötelezőleg a több bába tartást Parajdra és Székelykeresztúrra sem, mert ezen községekben ál-

landóan magánbábák is működnek s így ezen községekben előreláthatólag bábahiány nem lesz.

V. A bába évi fizetése tárgyában hozott határozatokat a törvényhatósági bizottság, a menyiben azok az idézett törvény 30. §-ának megfelelnek és illetve legalább az ezen §-ban előirt minimális illetményeket megállapítják, jóváhagyja, ellenesetben azokat megváltoztatja és a megállapított illetményt a törvényben előirt minimális illetményre felemeli.

Ezekhez képest a községek a következő összegeket kötelesek fizetni évenként bábái fizetés címén:

1. Alsóboldogfalva 120 koronát,
2. Alsósófalva 240 koronát,
3. Atyha 240 koronát,
4. Bágy 120 koronát,
5. Bardócz 120 koronát,
6. Betfalva 120 koronát,
7. Bibarczfalva 120 koronát,
8. Bözöd 180 koronát,
9. Bözödujfalva 120 koronát,
10. Csehétfalva 60 koronát,
11. Csekefalva 120 koronát,
12. Énlaka 120 koronát,
13. Erdőfüle 180 koronát,
14. Erked 180 koronát,
15. Etéd 240 koronát,
16. Farkaslaka 180 koronát,
17. Felsőrákos 180 koronát,
18. Felsősófalva 240 koronát,
19. Fenyéd 120 koronát,
20. Fiatfalva 120 koronát,
21. Firtosmartonos 120 koronát,
22. Gagy 120 koronát,
23. Homoródalmás 240 koronát,
24. Homoródbene 120 koronát,
25. Homoróddarócz 120 koronát és a községi határozatban említett egyéb illetményeket, miután ezek összes értéke a törvény szerinti legkisebb fizetést fölülmúlja.
26. Kápolnásfalva 240 koronát,
27. Karácsonfalva 120 koronát,
28. Kecsetkisfalud 120 koronát,
29. Kénos 60 koronát,
30. Kisbaczon 120 koronát,
31. Kisgalambfalva 120 koronát,
32. Kissolymos 180 koronát,
33. Kőrispatak 180 koronát,
34. Küküllőkeményfalva 120 koronát,
35. Küsmőd 120 koronát,
36. Magyarhermány 180 koronát,
37. Magyarzsákod 120 koronát,
38. Máréfalva 180 koronát,
39. Medesér 120 koronát,
40. Nagyalambfalva 180 koronát,
41. Nagysolymos 180 koronát,
42. Olasztelek 120 koronát,
43. Oroszhegy 240 koronát,
44. Parajd 240 koronát,
45. Petek 120 koronát,
46. Rava 120 koronát,
47. Rugonfalva 120 koronát,

48. Siklód 240 koronát,
49. Székelyandrásfalva 60 koronát,
50. Székelyderzs 180 koronát,
51. Székelykeresztur 240 koronát,
52. Székelylengyelfalva 120 koronát,
53. Székelymuzsna 180 koronát,
54. Székelyszáldobos 120 koronát,
55. Székelyszenterzsébet 180 koronát,
56. Székelyvarság 180 koronát,
57. Székelysombor 180 koronát,
58. Szentdemeter 120 koronát,
59. Szolokma 120 koronát,
60. Tarcsafalva 60 koronát,
61. Tordátfalva 120 koronát,
62. Ujszékely 120 koronát,
63. Vargyas 240 koronát ;
továbbá
64. Korond község 240 koronát és illetve két bábának 480 koronát,
65. Lövete község 240 koronát és illetve két bábának 480 koronát,
66. Szentegyházsfalu község 240 koronát és illetve két bábának 480 koronát,
67. Zetelaka község 240 koronát és illetve három bábának 720 koronát ;
továbbá a csoportok :
  1. Oklánd és Homoródujfalu együtt 180 koronát,
  2. Városfalva és Homoródjánosfalva együtt 120 koronát,
  3. Homoródszentpál, Homoródszentpéter és Recsenyéd együtt 180 koronát,
  4. Homoródszentmárton és Lókod együtt 120 koronát,
  5. Homoródkeményfalva és Abásfalva együtt 120 koronát,
  6. Gyepes és Homoródremete együtt 120 koronát,
  7. Telekfalva és Sándortelke együtt 60 koronát,
  8. Miklósfalva, Ábránfalva és Homoródszentlászló együtt 120 koronát,
  9. Székelydália és Ege együtt 120 koronát,
  10. Kányád és Jásfalva együtt 120 koronát,
  11. Siménfalva és Székelyszentmiklós együtt 180 koronát,
  12. Nagykede és Kiskede együtt 60 koronát,
  13. Kobátfalva és Kadács együtt 120 koronát,
  14. Székelyszentmihály és Benczéd együtt 120 koronát,
  15. Szentábrahám és Magyarandrásfalva együtt 120 koronát,
  16. Magyarhidegkut és Székelyhidegkut együtt 120 koronát,
  17. Székelyvéczke és Székelyszállás együtt 180 koronát,
  18. Bordos és Csöb együtt 120 koronát,
  19. Szederjes és Magyarfelek együtt 180 koronát,
  20. Farczád és Sükő együtt 120 koronát,
  21. Eikafalva, Hodgya és Óczfalva együtt 180 koronát,
  22. Ülke, Székelyfancsal és Székelyszenttamás együtt 180 koronát,

23. Székelyszentkirály és Tibód együtt 180 koronát,
24. Székelybetlenfalva és Kadicsfalva együtt 180 koronát,
25. Agyagfalva és Mátfisfalva együtt 180 koronát,
26. Székelymagyarós és Décsfalva együtt 60 koronát,
27. Bögöz és Béta együtt 240 koronát,
28. Székelydobó és Vágás együtt 180 koronát,
29. Székelypálfalva és Firtosváralja együtt 120 koronát,
30. Szentlélek és Bogárfalva együtt 120 koronát és
31. Árvátfalva, Felsőboldogfalva és Patakfalva együtt 180 koronát.

VI. A községi képviselőtestületi határozatok jóváhagyásával és részbeni módosításával megállapítjuk, hogy *lakkér illetmények* czimén a következő községek és illetve csoportok tartoznak fizetni és pedig :

Községek :

1. Bágy természetbeni lakást,
2. Bözöd 40 koronát,
3. Bözödujfalu 20 koronát,
4. Csehétfalva természetbeni lakást,
5. Homoródmás 60 koronát,
6. Homoródbene 20 koronát,
7. Karácsonfalva 30 koronát,
8. Kénos 60 koronát,
9. Kissolyos 20 koronát,
10. Kőrispatak természetbeni lakást,
11. Lövete egyenként 60 koronát,
12. Petek természetbeni lakást,
13. Székelyandrásfalva 40 koronát,
14. Székelyszáldobos 30 koronát,
15. Székelyszenterzsébet 50 koronát és
16. Tarcsafalva 20 koronát.

Csoportok :

1. Homoródszentmárton és Lókod községek Homoródszentmártonban természetbeni lakást,
2. Homoródkeményfalva és Abásfalva együtt 60 koronát,
3. Gyepes és Homoródremete együtt 60 koronát,
4. Telekfalva és Sándortelke községek Telekfalván természetbeni lakást,
5. Miklósfalva, Ábránfalva és Homoródszentlászló községek együtt 20 koronát,
6. Székelydália és Ege együtt 30 koronát,
7. Szentábrahám és Magyarandrásfalva együtt 40 koronát,
8. Magyarhidegkut és Székelyhidegkut együtt 40 koronát,
9. Agyagfalva és Mátfisfalva 12 koronát,
10. Székelymagyarós és Décsfalva 10 koronát és
11. Árvátfalva, Patakfalva és Felsőboldogfalva községek együtt 30 koronát.

VII. Indokolás a jelen határozat V. és VI. pontjaihoz.

Az idézett törvénycikk 30. §-a kötelezőleg

kimondja, hogy a bába járandósága az 500 lakónál kevesebb lakóssággal bíró községekben 60 koronánál, az 1000 lakónál kevesebb lakóssal bíró községekben 120 koronánál, 1500 lakóson alul 180 koronánál és 1500 lakóson felül 240 koronánál kevesebb nem lehet.

A törvény ezen határozott rendelkezése folytán mindazon határozatokat, a melyek ezen minimális összegeket vagy annál többet ajánlották meg, jóváhagyni kellett, mindazon községi képviselőtestületi határozatokat ellenben, a melyek fizetésül a fenti minimális összegeknél kevesebbet állapítottak meg, megváltoztatni s a községek, illetve csoportok által fizetendő összegeket pedig a törvényben előirt minimális összegekre a határozat V. pontja szerint felelmei kellett.

Csak hogy a törvényhatósági bizottság ezen határozatának meghozatalánál a községek megállapodásain túl épen csak annyira akart menni, a mennyire azt a törvény feltétlenül megköveteli; ennél fogva, minthogy a lakbér is a járandóságba beszámíthat, a községi határozatoknak azon részeit, a melyek a bábák lakásbérének megállapítására vonatkoznak, a VI. pont szerint csak annyiban hagyta jóvá, a mennyiben ezen községi határozatok a törvény szerinti minimális járandóságon felül állapítottak meg lakbért vagy természetbeni lakást.

A mennyiben tehát a községek által megállapított fizetés és lakbér együttes összege a törvény szerinti minimális járandóságot el nem érte, vagy legalább fölül nem haladta, annyiban ezen határozatoknak a lakbérre vonatkozó részeit jóvá nem hagytuk, hanem a lakbért is a fizetésbe számítottuk be.

A VI. pont alatt elősorolt összegeket illetve természetbeni lakást a községek mind a törvényes minimális járandóságon felül állapították meg, ezért a határozatok ide vonatkozó részeit jóváhagyni kellett.

Miklósfalva, Ábránfalva és Homoródszentlászló 80 korona fizetést és 60 korona lakbért állapítottak meg, vagyis összesen 140 koronát; mivel pedig a törvényes minimális járandóság 120 korona, ennél fogva lakbérül csakis a fennmaradó 20 korona volt kitüntethető.

A törvényhatósági bizottság azonban ezzel az eljárásával nem azt akarja kimondani, hogy azon községek is, a melyek határozatainak ide vonatkozó részei nem hagytak helyben, külön lakbért meg nem állapíthatnának; csak nem akart ezuttal a községek együttes ajánlatán túl terjeszkedni, hacsak a törvény azt meg nem kívánja.

Ha tehát a többi községek is a törvényes minimális járandóságon felül lakbért is megállapítani akarnak, joguk van ez iránt külön határozatot hozni, és a törvényhatósági bizottság ezen határozatok iránti elhatározását annak idején az esetleg hozandó határozatokra külön-külön fogja közzélni; mert kétségtelen, hogy a mely község nagyobb járandóságot állapít meg, azon községbe inkább fog szakképzett és kötelességtudó bába pályázni, a mi ismét elsőrendű közérdek.

Azon községek, melyek a törvényes minimális járandóságnál kevesebbet állapítottak meg, ezt rendszerint minden indokolás nélkül tették. Ezekre nézve tehát a törvényhatósági bizottság sem nyilatkozhatik részletesebben.

Csupán Székelymuzsna, Székelyderzs, Székelyzsombor és Korond községek határozataira nézve megjegyzi a bizottság, hogy a törvény az illetmények tekintetében semmi kivételt sem állapít meg; a szerződés szerint megbízott bábákat is tehát legalább a törvényes minimális járandóság megilleti; Siklód határozatára megjegyzi a bizottság, hogy az illetmények kiszámításánál csakis a hivatalos népszámlálás adatai lehetnek irányadók; végül Lövete határozatára nézve megjegyezzük, hogy az u. n.: czédelás bábák már a régi szabályrendelet értelmében sem működhetnek, a községi határozat tehát alappal nem bír.

VIII. A csoportoknak a bábái fizetéshez való hozzájárulását tekintve a törvényhatósági bizottság mindazon határozatokat, a melyek azt mondták ki, hogy a hozzájárulás adó arányában történjék, megváltoztatja és a többi határozat jóváhagyása mellett kimondja, hogy a fizetéshez való hozzájárulás lélekszám arányában történjék.

Mert a szülésznök s működésének terjedelme csupán csak a lélekszám nagyságától függ s így a hozzájárulás is a lélekszámtól kell függővé tétessék. Lehetséges egy nagy adófizető község, a melynek kevés lakóssága van s a bábának majdnem semmi dolga; az adóalapot tehát nem lehet a hozzájárulás arányául venni.

A lélekszám arányában pedig a csoportok községei fizetnek fizetés czimén évenként:

1. Oklánd 124 K. 26 fillért, Homoródujfalva 55 K. 74 fillért, együtt 180 koronát.
2. Városfalva 72 K. 08 fillért, Homoródjánosfalva 47 K. 92 fillért, együtt 120 K.
3. Homoródszentpál 105 K. 34 fillért, Homoródszentpéter 37 K. 74 fillért, Recsenyéd 36 K. 92 fillért, együtt 180 koronát.
4. Homoródszentmárton 94 K. 60 fillért, Lókod 25 K. 40 fillért, együtt 120 koronát.
5. Homoródkeménfalva 57 K. 52 fillért, Abásfalva 62 K. 48 fillért, együtt 120 koronát.
6. Gyepes 75 K. 65 fillért, Homoródremete 44 K. 35 fillért, együtt 120 koronát.
7. Telekfalva 41 K. 67 fillért, Sándortelke 18 K. 33 fillért, együtt 60 koronát.
8. Miklósfalva 59 K. 23 fillért, Ábránfalva 21 K. 64 fillért, Homoródszentlászló 39 K. 13 fillért, együtt 120 koronát.
9. Székelydália 84 K. 50 fillért, Ége 35 K. 50 fillért, együtt 120 koronát.
10. Kányád 96 K. 40 fillért, Jásfalva 23 K. 60 fillért, együtt 120 koronát.
11. Siménfalva 147 K. 41 fillért, Székelyszenmiklós 32 K. 59 fillért, együtt 180 koronát.
12. Nagykede 29 K. 38 fillért, Kiskede 30 K. 62 fillért, együtt 60 koronát.
13. Kobátfalva 66 K. 27 fillért, Kadács 53 K. 73 fillért, együtt 120 koronát.
14. Székelyszenmihály 68 K. 80 fillért, Ben

czéd 51 K. 20 fillért, együtt 120 koronát.

15. Szentábrahám 94 K. 90 fillért, Magyarandrásfalva 25 K. 10 fillért, együtt 120 koronát.

16. Magyarhidegkut 66 K. 79 fillért, Székelyhidegkut 53 K. 21 fillért, együtt 120 koronát.

17. Székelyvécze 138 K. 62 fillért, Székelyszállás 41 K. 38 fillért, együtt 180 koronát

18. Bordos 73 K. 03 fillért, Csöb 46 K. 97 fillért, együtt 120 koronát.

19. Szederjes 86 K. 94 fillért, Magyarfelek 93 K. 06 fillért, együtt 180 koronát.

20. Farczád 80 K. 14 fillért, Sükő 39 K. 86 fillért, együtt 120 koronát.

21. Bikafalva 61 K. 70 fillért, Hodgya 73 K. 05 fillért, Óczfalva 45 K. 25 fillért, együtt 180 koronát.

22. Ülke 105 K. 88 fillért, Székelyfancsal 37 K. 41 fillért, Székelyszenttamás 36 K. 71 fillért, együtt 180 koronát.

23. Székelyszentkirály 160 K. 09 fillért, Tibód 19 K. 91 fillért, együtt 180 koronát.

24. Székelybetlentfalva 110 K. 90 fillért, Kadicsfalva 69 K. 10 fillért, együtt 180 koronát.

25. Agyagfalva 132 K. 26 fillért, Mátisfalva 47 K. 74 fillért, együtt 180 koronát.

26. Székelymagyarós 39 K. 32 fillért, Décsfalva 20 K. 68 fillért, együtt 60 koronát.

27. Bögöz 181 K. 24 fillért, Béta 58 K. 76 fillért, együtt 240 koronát.

28. Székelydobó 94 K. 61 fillért, Vágás 85 K. 39 fillért, együtt 180 koronát.

29. Székelypálfalva 78 K. 56 fillért, Firtosvára 41 K. 44 fillért, együtt 120 koronát.

30. Szentlélek 74 K. 98 fillért, Bogárfalva 45 K. 02 fillért, együtt 120 koronát.

31. Árvátfalva 47 K., Felsőboldogfalva 74 K. 38 fillért, Patakfalva 58 K. 62 fillért, együtt 180 koronát.

IX. A lakbér tekintetében jóváhagyja a törvényhatósági bizottság a községek azon határozatait, a melyek szerint:

1. A Homoródszentmárton által adandó természetbeni lakás értékének 25%-át készpénzben Lókod fizeti.

2. A Telekfalva által adandó természetbeni lakás értékének 25%-át Sándortelke fizeti.

Ezen természetbeni lakások értéke a lakás átadását követően az érdekeltek községei által állapítandók meg.

3. Homoródkeményfalva a lakbérhez 45 koronával, Abásfalva 15 koronával járul.

4. Gyepes a lakbérhez 45 koronával, Homoródremete 15 koronával járul.

5. Agyagfalva fizeti a 12 korona lakbért és

6. Székelymagyarós fizeti a 10 korona lakbért.

A többi határozatok a lakbér megosztása tekintetében különleges rendelkezéseket nem tartalmazván, ezeknél is a fenti indokok alapján a lélekszám határoz; ekként a lakbérbe fizetnek:

1. Miklósfalva 9 K. 88 fillért, Ábránfalva 3 K. 60 fillért, Homoródszentlászló 6 K. 52 fillért, együtt 20 koronát.

2. Székelydályva 21 K. 12 fillért, Ége 8 K. 88 fillért, együtt 30 koronát.

3. Szentábrahám 31 K. 64 fillért, Magyarandrásfalva 8 K. 36 fillért, együtt 40 koronát.

4. Magyarhidegkut 22 K. 26 fillért, Székelyhidegkut 17 K. 74 fillért, együtt 40 koronát.

5. Árvátfalva 7 K. 83 fillért, Felsőboldogfalva 12 K. 40 fillért, Patakfalva 9 K. 77 fillért, együtt 30 koronát.

X. Némely községek (Küküllőkeményfalva, Márafalva, Székelymagyarós, Décsfalva stb.) kérték, hogy részükre a m. kir. Belügyminiszter az idézett t.-cz. 30 §-ában jelzett helyi pótlékok engedélyezze.

Ezen községeket értesítjük, hogy ily irányú kérelmeiket ezáltal nem terjeszthetjük fel a Belügyminiszter urhoz, mert a mint azt a miniszteri végrehajtási utasítás is kimondja, a helyi pótlék nem arra fog engedélyeztetni, hogy a községek a törvényben előírt minimális járandóságok kifizetése alól mentesüljenek, hanem arra szolgál, hogy ha a község által fizetett minimális fizetés mellett sem lehetne bábát kapni, és remény lehet arra, hogy a bábai járandóság felemelése által bába jelentkezni fog, erre az esetre engedélyezhet a Belügyminiszter úr helyi pótlékokat.

Csak hogy a helyi pótlékok szükségességének helyes megítélésére tapasztalás szükséges; majd tehát egy-két év múlva, ha a községek a minimális törvényes járandóságok mellett bábát nem kaphatnak, és reményük lehet arra, hogy a helyi pótlék engedélyezése esetében bába jelentkezik, akkor terjeszthetik elé a községek ily irányú kérelmeiket a bizottságunk annak idején bizonyára a helyi körülmények figyelembe vételével megfogja tenni javaslatát a m. kir. Belügyminiszter urhoz.

Kétségtelen, hogy 60 korona fizetéssel bába nehezen fog jelentkezni és éppen ezért is kellett az apró községeket lehetőleg csoportosítani, hogy a bábai fizetés nagyobbodásával inkább lehessen remény arra, hogy bába jelentkezni fog.

Azonban ez idő szerint még a 60 koronás állások tekintetében sem lehet a helyzetet teljesen megítélni és így a helyi pótlék iránti kérésekkel még várni kell.

Egyébiránt 60 koronás bábai állás a jelen határozat szerint összesen csak hét lesz.

XI. További eldöntendő kérdés a bábák által a bábai segélyért a nem teljesen vagyontalantól követhető díjak.

Ebben az irányadó szempont az, hogy a községi bábát a rendes járandóságon felül a nem vagyontalan betegknél teljesített szolgálatokért díj illeti meg.

Mert a községi bábai állások szervezése s a bábák részére állandó fizetés és járandóság megállapítása két okból szükséges:

1. Hogy legyen a községben lakó bába, a ki a vagyontalan családoknál szüléseknél a bábai segélyt ingyenesen nyújtja.

2. Hogy a vagyonosok is ne legyenek kénytelenek a bábai segélyt nélkülözni, vagy a kése-

83.	Nyikómalonif. községben az első 8 napra	2	korona,	minden	további	napra	60	fillér.	
84.	Óczfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
85.	Oklánd	"	"	"	"	"	60	"	"
86.	Olasztelek	"	"	"	"	"	60	"	"
87.	Oroszhegy	"	"	"	"	"	60	"	"
88.	Parajd	"	"	"	"	"	60	"	"
89.	Patakfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
90.	Petek	"	"	"	"	"	60	"	"
91.	Rava	"	"	"	"	"	60	"	"
92.	Recsenyéd	"	"	"	"	"	80	"	"
93.	Rugonfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
94.	Sándortelke	"	"	"	"	"	60	"	"
95.	Siklód	"	"	"	"	"	60	"	"
96.	Siménfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
97.	Sükő	"	"	"	"	"	60	"	"
98.	Szederjes	"	"	"	"	"	60	"	"
99.	Sz. Andrásfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
100.	Sz.-Betlenfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
101.	Székelydália	"	"	"	"	"	80	"	"
102.	Székelyderzs	"	"	"	"	"	80	"	"
103.	Székelydobó	"	"	"	"	"	60	"	"
104.	Székelyfancsal	"	"	"	"	"	60	"	"
105.	Sz.-Hidegkut	"	"	"	"	"	60	"	"
106.	Sz.-Keresztur	"	"	"	"	"	60	"	"
107.	Sz.-Lengyelfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
108.	Székelymagyarós	"	"	"	"	"	60	"	"
109.	Székelymuzsna	"	"	"	"	"	80	"	"
110.	Székelypálfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
111.	Székelyszáldobos	"	"	"	"	"	60	"	"
112.	Székelyszállás	"	"	"	"	"	60	"	"
113.	Sz.-Szenterzsébet	"	"	"	"	"	60	"	"
114.	Sz.-Szentkirály	"	"	"	"	"	60	"	"
115.	Sz.-Szentmiklós	"	"	"	"	"	60	"	"
116.	Sz.-Szentmihály	"	"	"	"	"	60	"	"
117.	Sz. Szenttamás	"	"	"	"	"	60	"	"
118.	Székelyvarság	"	"	"	"	"	60	"	"
119.	Székelyvéczke	"	"	"	"	"	60	"	"
120.	Székelyzsombor	"	"	"	"	"	80	"	"
121.	Szentábrahám	"	"	"	"	"	60	"	"
122.	Szentden:eter	"	"	"	"	"	60	"	"
123.	Szentegyházaszf.	"	"	"	"	"	60	"	"
124.	Szentlélek	"	"	"	"	"	60	"	"
125.	Szolokma	"	"	"	"	"	60	"	"
126.	Tarcsafalva	"	"	"	"	"	60	"	"
127.	Telekfalva	"	"	"	"	"	80	"	"
128.	Tibód	"	"	"	"	"	60	"	"
129.	Tordátfalva	"	"	"	"	"	60	"	"
130.	Ujszékely	"	"	"	"	"	60	"	"
131.	Úlke	"	"	"	"	"	60	"	"
132.	Vágás	"	"	"	"	"	60	"	"
133.	Vargyas	"	"	"	"	"	60	"	"
134.	Városfalva	"	"	"	"	"	80	"	"
135.	Zetelaka	"	"	"	"	"	60	"	"

XIII. Az idézett t. cz. 31. §-a értelmében a bába tartás czéljából egyesített, valamint pusztával bíró községekben a bába által felszámítható fuvardij a községi képviselőtestületek által állapítandó meg, s az erre vonatkozó határozatok a törvényhatósági bizottság által felülbírálandók.

Mintthogy a községek ebben a tekintetben még nem határozta meg s így a fuvardijra a jelen határozat sem terjeszkedhetett ki, felhívja a törvényhatósági bizottság egyfelől a jelen határozat

II. pontjában említett csoportosított községeket, másfelől a nagy határokkal és tanyákkal bíró Alsósófalva, Erdőfüle, Homoródalmás, Kápolnásfalu, Korond, Lövete, Oroszhegy, Székelyvarság, Parajd, Szentegyházaszfalu és Zetelaka községeket, hogy a fenti irányban hozzanak szabályszerű határozatokat és azokat a vármegye alispánjához mielőbb terjesszék fel.

XIV. Végül kijelenti a törvényhatósági bizottság, hogy amennyiben a jelen határozatnak

megfelelő módon s illetve a törvényes alapon a községek már eddig is intézkedtek volna, azt a törvényhatósági bizottság jóváhagyólag tudomásul veszi.

Azon községek ellenben, a hol ily intézkedések eddig nem történtek, azok úgy intézkedjenek, hogy a jelen határozattal jóváhagyott, vagy a jelen határozat szerint megváltoztatott határozatok legkésőbb 1910. év január hó 1-ével végrehajtsanak.

Ezt a határozatot a törvényhatósági bizottság a vármegyei hivatalos lap úján az összes községekkel közli azzal, hogy az ellen a közzétételt követő nyolczadik naptól számítandó 15 nap alatt a m. kir. Belügyminiszterhez intézendő és a vármegye alispánjánál benyújtandó felelőzésnek van helye.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott rendes közgyűléséből.

273.

Sz. ad 4874—909. alisp.
695—909. kgy.

Az erdőbirtokosok letéti pénzalapjának létesítése.

Határozat.

Az erdőbirtokosok letéti pénzalapjának létesítésére vonatkozó szabályrendelet tervezet elfogadtatik, megállapítatik és közzététel után a m. kir. Földművelésügyi miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. október hó 5-én tartott rendes közgyűléséből.

Udvarhelyvármegyének az Erdőbirtokosok letéti pénzalapjáról alkotott Szabályrendelete.

1. §. Udvarhelyvármegye törvényhatósága »Erdőbirtokosok letéti pénzalapja« címén pénzalapot létesít, mely a többi vármegyei pénzalapok módjára és az 121020—902 B. M. utasítás értelmében a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatal által kezeletik.

2. §. Az erdőbirtokosok letéti pénzalapjában kezeltetnek mindazon az erdőbirtokosok tulajdonát képező készpénzösszegek, pénzügyi betéti könyvek és értékpapírok, melyek a m. kir. földművelésügyi miniszter ur vagy a vármegye erdészeti bizottságának határozata folytán a vármegye alispánja által oda utaltatnak, ide tartoznak nevezetesen az erdőbirtokosok tulajdonát képező és alapítvány gyanánt kezelendő, valamint csak előre meghatározott célra felhasználható tőkék.

3. §. Az erdőbirtokosok letéti pénzalapjába utalt összegeket a kir. adóhivatal kezeli. A készpénz összegek mikénti gyümölcsozttetése iránt azonban a tulajdonos erdőbirtokos (birtokossági közgyűlés) határoz.

4. §. A kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a rendes naplókön felül az Erdőbirtokosok letéti pénzalapjában kezelt készpénzről

és értékekről külön nyilvántartást köteles vezetni a jelen szabályrendelet 1. számú mellékletekint közölt minta szerint, az esedékes kamatokról pedig a vármegye alispánjának még oly időben tartozik kimutatást előterjeszteni, hogy a kamatok illetve értékpapírok szelvényei még idején kiutalványozhatók legyenek.

5. §. A kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség által évenként készített számadást a törvényhatósági bizottság közgyűlését megelőzőleg előbb a vármegye közigazgatási erdészeti bizottsága tárgyalja, ezért a számadás oly időben készítenendő el, hogy azt az erdészeti bizottság még márczius hónapjában tárgyalhassa.

6. §. Az Erdőbirtokosok letéti pénzalapjában kezelt értékpapírokat, betéti könyveket a kir. adóhivatal csakis az erdészeti bizottság javaslata alapján a vármegye alispánjának kifejezett rendelkezésére adja ki a tulajdonosoknak.

7. §. A mennyiben a betéti könyvek vagy egyéb értékpapírok szerinti tőkének csak egy része, vagy csakis a kamatok fizetendőek ki az alispáni utalvány értelmében, a tulajdonosoknak ezen esetben a kir. adóhivatal a kifizetés alá kerülő összeget a takarékpénztártól vagy banktól maga veszi fel s ezen összeget a tulajdonos bélyegtelen nyugtájára kifizeti, vagy a tulajdonos kívánságához mérten az összeget tulajdonosnak postautalványon megküldi.

A betéti könyv vagy értékpapír azonban továbbra is a kir. adóhivatal őrizésében marad.

8. §. Az erdészeti bizottság a vármegye alispánjával a letétekre vonatkozólag összes határozatait közli, az alispán ezen határozatok alapján egy nyilvántartást vezet a jelen szabályrendelethez mellékelt 2. számú minta szerint.

Ezen nyilvántartás az erdészeti bizottság kiadvánatára az erdészeti bizottság ülésein bemutatandó.

9. §. A mennyiben az erdészeti bizottság azon határozata, hogy valamely pénzösszeg a kir. adóhivatalhoz befizetessék, vagy valamely betéti könyv vagy értékpapír a kir. adóhivatalba beszállítottassék, végre nem hajtatik, valamely erdőbirtokosság intéző közegeinek (elnök, pénztárnok, választmány) mulasztása folytán, ezen esetben a felelősi felelősségen kívül a mulasztó intéző közege a be nem szolgáltatott értékek erejéig vagyoniilag is felelős.

10. §. A 9. §-ban jelzett felelősség kimondása elsősorban az erdőbirtokosság közgyűlésének hatáskörébe tartozik ugyan, a közgyűlési határozat azonban az erdészeti bizottságnak minden egyes esetben bemutatandó s amennyiben a közgyűlés a felelősséget ki nem mondta, az erdészeti bizottságnak a jelen szabályrendelet rendelkezései alapján joga van a közgyűlési határozatot panasz hiánya esetén is megváltoztatni.

11. §. Ezen szabályrendelet a miniszteri jóváhagyást követő kihirdetés után 30 nap múlva lép hatályba.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott rendes közgyűléséből.

274.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 6078—1909. alisp.
421—1909. kgy.

Tárgy: Előterjesztetik a vármegyei háztartási pénzalap 1910. évi költségvetési előirányzata.

Határozat.

Az 1883. évi XV. t. cz. valamint az állam-számveletről szóló 1897 évi XX. t. cz. alapján kiadott utasítás és a 120 000—902. B. M. rendelet 2. cím 11 és következő szakaszai értelmében összeállított és az állandó választmány véleményével együttesen 15 napi közszemlére kitett és a törvényhatósági bizottság tagjainak szabályszerű időben megküldött meghívás alapján tárgyalta és senki részéről felszólamlással meg nem támadott 1910. évi törvényhatósági költségvetés:

228 221 K 77 fill. szükséglettel,
228 221 K 77 fill. fedezettel elfogadtatik és jóváhagyás végett a Belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeltetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott közgyűléséből.

275. Sz. 6079—909. alisp.
422—909. kgy.

A tisztviselői nyugdíj-pénzalap 1910. évi költségvetési előirányzata.

Határozat.

A tisztviselői nyugdíj-pénzalap 1910. évi költségvetése

51373 K. 13 f. szükséglettel,
11527 » 67 » fedezettel,
39845 » 46 » hiánnyal elfogadtatik.

A vármegyének a hiány fedezetére jövedelme nem lévén, ezen hiány csakis pótdadóval vagy állami segéllyel fedezhető.

A vármegyében az 1909. évi állami egyenes adó 414923 korona 06 fillér, s így a hiány fedezetére figyelemmel az időközben előállható törlésekre és a behajthatatlan összegekre, 10% pótdadó szükséges.

A vármegye az 1883. évi XV. t. cz. 9. §-ban jelzett 3% pótdadót 50 évre a vármegyház építési pénzalap javára már igénybe vette, ehhez képest a hiány részbeni fedezése céljából a törvényhatósági bizottság ezennel megszavaz az idézett t. cz. 13. §-ának első bekezdése alapján 2 (kettő) százalék pótdadót.

Az ezen felül fennmaradó hiány fedezése céljából a közgyűlés m. kir. Belügyminiszter, urat államsegély nyújtására kéri fel.

Azon esetre azonban, ha államsegély egyáltalán nem vagy nem a szükséges összegben volna adható, a törvényhatósági bizottság már most

8 (nyolcz) % pótdadó kivetését elhatározza és föl-kéri a m. kir. Belügyminiszter urat, hogy erre a szükséges felhatalmazást az idézett t. cz. 13. §-nak második bekezdése alapján a törvényhozástól kieszközölni sziveskedjék.

Ezen határozat közzétételik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott közgyűléséből.

276. Sz. 5764—909. alisp.
423—909. kgy.

Előterjesztetik a megyeház építési pénzalap 1910. évre szerkesztett költségvetési előirányzata.

Határozat.

A megyeház építési pénzalap 1910. évre szerkesztett költségvetési előirányzata:

17820 K. — f. szükséglet
4580 » — » fedezet és
13240 » — » hiánnyal elfogadtatik azon hozzáadással, miszerint a vármegye alispánja felhatalmaztatik, hogy a megyeház építési alap javára 50 évre már megszavazott 3% megyei pótdadót az 1910. évben is kivethesse és behajthassa.

A költségvetés fedezeti részébe beállítani kellett az alispáni lakbérbe eddig nem folyósított 900 koronát és a vármegye házában lakó két altiszt szállásbére címén 480 koronát, mert ezen szállások eddig fel nem vétettek, holott a megyeház-építési pénzalap ezeket nem nélkülözheti.

A vármegye ugyanis a már kivetett 3% pótdadón felül, miután a tisztviselői nyugdíjalap javára is 2% kivettetett, továbbá pótdadót törvényhozási felhatalmazás nélkül nem vehet ki. A 3% pótdadó pedig 414000 korona állami adó alapon csakis mintegy 12000 koronát tesz ki, tehát még így is hiány mutatkozik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott közgyűléséből.

277. Sz. 6499—1909. alisp.
694—1909. kgy.

Tárgyalatik a vármegyei közkórház 1910. évi költségvetési előirányzata.

Határozat.

Az előterjesztett költségvetési előirányzat:

70450 K. — f. szükséglettel és
— — » — » fedezettel
70450 » — » hiánnyal elfogadtatik.

A jelen határozat a belügyminiszter urhoz felterjesztendő jóváhagyás végett s a felterjesztéssel a közgyűlés az alispánt bizza meg.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizott-

ságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott közgyűléséből.

278.

Udvarhelyvármegye alispánja,

Sz. 6048—1909. alisp.
424—1909. kgy.

A »Csiszér György«-féle alapítvány pénzalap 1910. évi költségvetési előirányzata.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság az előterjesztett költségvetési előirányzatot:

597 K. 07 f. szükséglettel,
597 » 07 » fedezettel elfogadja s megerősítés végett a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz felterjeszteni a vármegye alispánjának meghagyja.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott közgyűléséből.

279.

Sz. 6094—909. alisp.
435—909. kgy.

Parajdi főszolgabírói hivatal szervezése.

Határozat.

Parajd községben a vármegye közönsége főszolgabíróságot szervez, s illetve Parajd község székhellyel egy új főszolgabírói járást létesít.

Az ekként létesített főszolgabírói járáshoz a következő községek tartoznak: 1. Parajd székhely. 2. Alsósófalva. 3. Felsősófalva. 4. Korond és 5. Atyha az eddigi udvarhelyi járásból, továbbá 6. Siklód, 7. Kúsmőd és 8. Szolokma községek az eddigi kereszturi járásból.

Az ekként megkisebbedett udvarhelyi szolgabírói járáshoz csatoltnak az oklándi szolgabírói járásból a következő községek: 1. Miklósfalva, 2. Homoródszentlászló, 3. Ábránfalva, 4. Kányád, 5. Jásfalva, 6. Sándortelke, 7. Petek, 8. Székelyderzs, 9. Székelymuzsna és 10. Homoródbene.

Az ujonnan létesített szolgabírói járás részére a következő állások rendszeresítettnek:

1. Egy a VIII. fizetési osztályba sorozott főszolgabírói állás.

2. Egy a X. fizetési osztályba sorozott szolgabírói állás.

3. Egy a X. fizetési osztályba sorozott járási orvosi állás.

4. Egy a XI. fizetési osztályba sorozott irónoki állás.

5. Egy díjnoki állás.

6. Egy hivatalszolgai állás.

Alispán felhivatik, hogy az ezen állásokkal járó javadalmazást a háztartási alap 1910. évi költségvetésbe felvegye.

Ezen határozat közzététel után a m. kir.

Belügyminiszter urhoz jóváhagyás céljából felterjesztetik.

Indokolás.

A jelenlegi udvarhelyi járás kiterjedése oly nagy, hogy azt helyesen adminisztrálni csak nehezen lehet.

A jelenleg ugynevezett sóvidék, a nyílyhez Parajd, Alsósófalva, Felsősófalva, Korond és Atyha községek tartoznak, a járásnak egy teljesen izolált része, a járási székhelytől messze fekszik, és nehezen közelíthető meg. A sóvidék lakossága 5—6 órán át kénytelen szekérrel utazni, míg a járási székhelyhez ér annyira, hogy ha egy sóvidéki lakosnak a járási székhelyen dolga van, vagy oda megidézve van, és e miatt a járási székhelyre kénytelen utazni, két napi vesztesége származik.

Ehhez járul, hogy a sóvidéki községek nem apró kis községek. Mindegyik akkora, hogy közülök háromnak önálló jegyzősége van, a két Sófalva pedig egy jegyző által szintén nehezen adminisztrálható. A fentebb említett 5 község lakossága a tizenkétezeret túlhaladja. E mellett mindegyik községnek nagy határa van és fejlődik az ipar is.

Különösen ha a székelykereszturi járásból is a rendelkező részben említett közelebb fekvő három községet is a sóvidékhez csatoljuk, egy teljesen kikerekített, nagy területtel és elég nagy lakossággal bíró járás létesül.

Ezen járás létesítése a közönségre és vármegyére nézve nagy fontosságú és annak létesítése tovább már nem halasztható.

Ezen járás létesítése által a többi három járás egyáltalán nem lesz kicsi.

Mind a három járás jelenleg akkora és oly népességű, mind háromnak annyi községe van, hogy ezen mostani járasok jelenleg csak nehezen adminisztrálhatók.

Az udvarhelyi járástól azonban az új beosztással annak egy lényeges része elvételvé, az oklándi járástól kellett oda csatolni 10 községet, a melyek Székelyudvarhelyről könnyebben is adminisztrálhatók.

Ezzel az udvarhelyi járásban a községek száma ugyan szaporodik, a népesség száma azonban jelentékenyen apad, mert míg az öt sóvidéki község népessége a 12000-et meghaladja addig az udvarhelyi járáshoz csatolt 10 község népessége mindössze valami 5000-et tesz ki.

Az oklándi járáson pedig könnyíteni kellett azon okból is, mert míg az udvarhelyi és székelykereszturi járasokban a főszolgabíró mellett 2—2 szolgabíró működik, addig az oklándi főszolgabíró mellett csak egy szolgabíró van rendszeresítve.

Ekként a két nagyobb járásban 2—2 szolgabíró, a két kisebb járásban pedig 1—1 szolgabíró lenne.

Az új állások szervezésénél a törvényhatósági bizottság csakis a legszükségesebb állásokat vette fel.

A szolgabírói állásra a javadalmazást egyébként a törvényhatósági bizottság már sokszor kérte s ezen állásnak szervezése amugy is szük-

séges, mert a jelenlegi beosztással az oklándi járás egy szolgabíró közreműködésével nem adminisztrálható.

A díjnoki állásokra is a javadalmazást már többször kértük, mert egy díjnok a jelenlegi járássokban a díjnoki teendőket el nem végezheti, képtelen elvégezni.

Uj jelenleg szervezett állások tehát tulajdonképpen csakis egy főszolgabírói, egy járási orvosi, egy irnoki és egy hivatalsszolgai állás.

A nagy kiterjedésű fontos és népes sóvidék lakossága érdekében ezen állások szervezése a legkevesebb a mit tenni lehet.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott rendes közgyűléséből.

280.

Sz. 6095—909. alisp.
692—909. kgy.

Alispán előterjesztése az allevéltárnoki állás megszüntetése és egy X. fiz. osztályba sorozott irattárosi állás szervezése iránt.

Határozat.

Alispán előterjesztése folytán az Udvarhelyvármegye törvényhatóságánál levő allevéltárnoki állást megszüntetjük és ahelyett egy a X. fizetési osztályba sorozott irattárnoki állást rendszeresítünk.

A jelenlegi allevéltárnokra azonban a jelen határozat nem terjed ki.

Ezen határozatot közzététel után a m. kir. Belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjesztjük.

Indokolás.

Az irattárnok elnevezés inkább megfelel az allevéltárnokká kinevezett tisztviselő teendőinek, mert csakis irattári teendővel foglalkozik és nem levéltári teendővel.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott rendes közgyűléséből.

281.

Sz. 4567—909. alisp.
429—909. közgy.

Alispán előterjesztése a községek sürgős kölcsöneinek jóváhagyása iránti meghatalmazás adása iránt.

Határozat.

A törvényhatóság az alispánt felhatalmazza, hogy sürgős esetekben és 6000 koronán aluli összegeknél a községek kölcsön ügyeit a törvényhatóságához jelentés tétele mellett jóváhagyassa.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott rendes közgyűléséből.

282.

Sz. ad. 600—1909. alisp.
427—1909. kgy.

Bács Lászlóné született Kristof Rachel után a biharvármegyei közkórháznál fennálló 247 korona 86 fillér 1897. évi hátrálékos gyógydíj kiengyelítése.

Határozat.

A biharvármegyei közkórházban az 1897. évben ápolt és ott el is halt Bács Lászlóné született Kristof Rachel fiatalsági lakos után fennálló 247 korona 86 fillér azaz Kettőszáznegyvenhét korona 86 fillér gyógydíj, miután az behajtható nem volt, az országos betegápolási alap terhére pedig a 35000—1902. B. M. sz. körrendelet 64. §-a folytán, mint elévült fel nem számítható: a vármegyei kórházfenntartási pénzalapból megtérítetni elhatároztatik s a fent jelzett összeg kiutalására a vármegye alispánja utasítatik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-ik napján tartott közgyűléséből.

283.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám: 4568—1909. alisp.
430—1909. kgy.

Tárgy: Városfalva—dályai utvonálnak a vicinális utak közé felvétele.

Határozat.

A városfalva—dályai 500 km. hosszú utvonalon a vicinális utak közé felvétetik és annak kiépítése, kezelése és fentartására Darócz, Jánosfalva, Városfalva, Dálya és Ege községek kötelezetteknek.

Indokok.

A tervbe vett utvonalon a kányád—szentpáli vicinális ut között összeköttetést képezvén, Ege és Dálya községek az új vonallal rövidebb utat nyernek Darócz és Kacza vasuti állomás felé.

Másrészt az ut Dálya és Városfalva községek határán vonulván el, e két község lakosainak gazdasági céljait is jelentékenyen fogja szolgálni.

A rendelkező részben említett községeket az építés és fentartáshoz be kellett vonni, mivel:

Ege község az utvonalon felvételét nem ellenzi, s bár pénzügyi hozzájárulást nem ajánl fel, de azért az ut kiépítését előnyösnek ösmeri el.

Dálya nem ohajtja ugyan, de a tervezett ut a határán vonulván el, az érdekeltségtől nem zárkozhatik el. Hasonlóképpen Városfalva is érdekelt, mivel az ut egy része a városfalvi határon vonul át, bár kijelenti, hogy nem ohajt vicinális utat, mégis az által, hogy a tervbe vett utvonalon törvényhatósági ut létesítését ohajtja, elismeri ez ut kiépítésének szükségességét.

Daróc község maga kérelmezi ez ut felvételt és a hozzájárulást is felajánlja.

Végül Jánosfalva is érdekelt, mivel egyrészt Kányád felé rövidebb utat nyer, melyet még egyes határrészeihez való jutásra is czélszerűen felhasználhat, másrészt az átmenő forgalom növekedéséből anyagi előnyökhöz jut.

Miért is nevezett községeket az érdekeltségbe bevonni kellett.

Miről érdekelt községek oly felhívással értesítettek, hogy e határozatnak a hivatalos lapban történt közzétételét követő 8-ik naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánja útján a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz felebbeszéssel lehet élni.

Az oklándi járás főszolgabirójának a határozat egy példánya tudomásvétel végett kiadatik.

A jogerőre emelkedés után egy példány a kir. államépítészeti hivatalnak megküldetik előjegyzés és műszaki javaslat készítése végett.

Údvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-én tartott közgyűléséből.

284.

Sz. 1405—1909. alisp.

432—1909. kzgy.

Árvaszék előterjesztése a telekkönyveknek helyszini helyesbitése ügyében felvett jegyzőkönyvek felülvizsgálatával felmerülő kiszállási költségek ügyében.

Határozat.

Az árvaszék előterjesztéséhez képest az abban foglalt indokok figyelembe vételével a 123000—902. számú B. M. utasítás 10. §-a alapján a telekkönyvek helyszini helyesbitése alkalmával felveendő jegyzőkönyveknek a helyszinén leendő felülvizsgálatával felmerülő kiszállási költségek fedezése céljából a vármegyei árvaszék rendelkezésére az árvai tartalék alap terhére további 2000, kettőezer korona bocsáttatik azzal, hogy a kiszállási költségeknek uti számla ellenében leendő kiutalványozására az árvaszék felhatalmaztatik.

Ezen határozat jóváhagyás végett felterjesztetik a m. kir. Belügyminiszter urhoz.

Údvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-ik napján tartott közgyűléséből.

285.

Sz. 5983—1909. alisp.

691—1909. kzgy.

Alispán előterjesztése az Udvarhelyvármegye törvényhatóságának tulajdonában álló és az özfalvi 194. telekkönyvben 491/2. hrszám alatt foglalt 287 öl területű ingatlan eladása iránt.

Határozat.

Údvarhelyvármegye törvényhatóságának közgyűlése felhatalmazza az alispánt, hogy a fentebb megjelölt ingatlant önkényes árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladhassa.

Údvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1909. évi október hó 5-ik napján tartott közgyűléséből.

* * *

Fentti harározatok azzal tételnek közzé, hogy azok a közzétételt követő nyolczadik napon kihirdetnek tekintetnek s hogy azok ellen ezen nyolczadik naptól számított 15 nap alatt a vármegye alispánjához benyújtandó felebbezésnek van helye.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

Állati betegségek. *Veszétség* szorványosan fellépett Nagyalombfalva község ebállományában.

Veszétség megszűnt Vargyas községben.

Lépfene szorványosan fellépett Telekfalva és Karácsonfalva községek szarvasmarha állományában.

Lépfene megszűnt Homoródalmás községben.

Elveszett kanczák. H. abásfalvi László Ferencnek két piros pej szőrű kanczája, 8 és 13 évesek, egyiknek homlokán fehér sáv és mind a kettőnek bal tompján H. a. b. sütés jegy, szept. hó 28-án a tizenhétfalusi Lokodi rész erdőről eltévedett.

Felfogott borju. Etéd községben egy darab egy éves fehér szőrű ökör borju, ismertető jegye nincs, folyó évi szeptember hó 1-től felfogva tartatik.

Felfogott bivaly. Városfalva községben felfogva tartatik 1 drb. 3 éves bivaly tehén, mely szeptember 1-én Udvarhelyen megtartott vásár alkalmával tévedt oda. Jegyei: bal füle hegyéből kivágva, farka végén egy-egy néhány fehér szőr. Igazolt tulajdonosa Városfalva község előljárásgától a fent megnevezett bivaly tehént átveheti.

Felfogott lovak. Kecsetkislalud község határán 1 drb. 8 éves pej kancza, 1 fekete csikóval, 2 drb. 2 éves, 1 pej, a más barna, lovak, 2 drb. egy éves barna szőrű ló felfogva vannak.

Árverési hirdetmény. A Homoródalmás közbirtokossága Térbükki öreg vágter 90 k. holdján kijelölt bükkfa készlet és a Vészmezői tér vágásban 139 k. holdon található lombfákat, a mely előbbi beclés szerint 1201 m.³ mü és 5266 m.³ tűzifát, utóbbi 33 m.³ mü és 415 m.³ tűzifát teszen ki 1909. évi október hó 28-ik napján d. e. 10 órakor tartandó szó és írásbeli árverezéson tövön az erdőben becs áron felül el adja. Kikiáltási ár Térbükkiért 354₁ kor., a Vészmezőiért 205 kor. Ajánlat a két vágásra együttesen és külön is tehető. Bánatpénz a kikiáltási ár 10₁₀-a. Utóajánlatok nem fogadtnak el. Részletes beclés, árverezési és szerződési feltételek a megyei m. kir. járási erdőgondnokságnál és alólírottnál megtekinthető. Homoródalmás, 1909. évi október hó 10. napján. Az elnök távollétben Horváth János bjző.